

ZAKON O PREVOZU OPASNIH MATERIJA

Službeni glasnik Republike Srpske broj: 15/16 od 11.02.2016

GLAVA I

OSNOVNE ODREDBE

Predmet Zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi za prevoz opasnih materija u pojedinim granama saobraćaja, prava i obaveze lica koja učestvuju u prevozu, uslovi za ambalažu i vozila, izdavanje odobrenja za prevoz, uslovi za imenovanje savjetnika za bezbjednost, nadležnost i uslovi za osposobljavanje lica koja učestvuju u prevozu, nadležnost ministarstava u vezi s tim prevozom u Republici Srpskoj, te nadzor nad sprovođenjem ovog zakona.

Cilj Zakona

Član 2.

Cilj ovog zakona je omogućiti bezbjedan prevoz opasnih materija da bi se zaštitili zdravlje i imovina ljudi i životna sredina.

Područje primjene

Član 3.

Ovaj zakon primjenjuje se na prevoz opasnih materija u:

- 1) drumskom saobraćaju,
- 2) željezničkom saobraćaju i
- 3) saobraćaju na unutrašnjim plovnim putevima.

Međunarodni ugovori

Član 4.

(1) Na prevoz opasnih materija u drumskom saobraćaju primjenjuje se Evropski sporazum o međunarodnom drumskom prevozu opasnih materija (engl. European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road – ADR) sa njegovim sastavnim dijelovima, priložima A i B i aktom o notifikaciji.

(2) Na prevoz opasnih materija u željezničkom saobraćaju primjenjuje se Prilog C Konvencije o međunarodnom željezničkom prevozu (engl. Convention concerning International Carriage by Rail – COTIF), odnosno Pravilnik o međunarodnom željezničkom prevozu opasnih materija (engl. Regulation concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail – RID).

(3) Na prevoz opasnih materija na unutrašnjim plovnim putevima primjenjuje se Evropski sporazum o međunarodnom prevozu opasnih materija unutrašnjim plovnim putevima (engl. European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Inland Waterways – ADN), uključujući odgovarajuće anekse, te izmjene i dopune.

(4) Prevoz opasnih materija u drumskom i željezničkom saobraćaju i saobraćaju na unutrašnjim plovnim putevima obavlja se u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim ugovorima iz st. 1, 2. i 3. ovog člana (u daljem tekstu: međunarodni ugovori).

Primjena Zakona o opštem upravnom postupku Član 5.

Na sve postupke koji su predmet ovog zakona primjenjuju se odredbe Zakona o opštem upravnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Prevoz radioaktivnih materija

Član 6.

Prevoz radioaktivnih materija obavlja se u skladu sa propisima o radijacijskoj i nuklearnoj bezbjednosti u Bosni i Hercegovini.

Izuzeci od primjene Zakona Član 7.

(1) Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na prevoz opasnih materija u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, kao i na prevoz opasnih materija na teritoriji Republike Srpske koji obavljaju međunarodne vojne organizacije ili vozila oružanih snaga drugih država na osnovu ugovora.

(2) Odredbe ovog zakona koje se odnose na izdavanje odobrenja za prevoz opasnih materija ne primjenjuju se na prevoz opasnih materija prevoznim sredstvima policije Republike Srpske i Republičke uprave civilne zaštite.

(3) Odredbe ovog zakona ne odnose se na pogonsko gorivo u rezervoaru prevoznog sredstva, niti na druge opasne materije koje služe za pogon prevoznog sredstva smještene u za to određene posude, koje čine cjelinu sa prevoznim sredstvom.

Klase opasnih materija

Član 8.

Klase opasnih materija prema međunarodnim ugovorima iz člana 4. ovog zakona su sljedeće:

- 1) klasa 1 – eksplozivne materije i predmeti sa eksplozivnim materijama,
- 2) klasa 2 – gasovi,
- 3) klasa 3 – zapaljive tečne materije,
- 4) klasa 4.1 – zapaljive čvrste materije, samoreagujuće materije i desenzitizovane eksplozivne čvrste materije,
- 5) klasa 4.2 – samozapaljive materije,

- 6) klasa 4.3 – materije koje u dodiru sa vodom razvijaju zapaljive gasove,
- 7) klasa 5.1 – oksidirajuće materije,
- 8) klasa 5.2 – organski peroksidi,
- 9) klasa 6.1 – toksične materije,
- 10) klasa 6.2 – zarazne materije,
- 11) klasa 7 – radioaktivne materije,
- 12) klasa 8 – nagrizajuće (korozivne) materije i
- 13) klasa 9 – razne opasne materije i predmeti.

Značenje izraza i pojmova

Član 9.

(1) Pojedini izrazi i pojmovi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) ambalaža je posuda ili više posuda ili teretni prostor izrađen prema međunarodnim ugovorima, namijenjen pakovanju ili punjenju opasnim materijama,
- 2) pakovanje je jedinica ambalaže u koju su upakovane ili napunjene opasne materije, te kao takva cjelina spremna za prevoz,
- 3) vozilo je svako prevozno sredstvo u skladu sa međunarodnim ugovorima,
- 4) učesnik u prevozu opasnih materija je pošiljalac, prevoznik, organizator prevoza, primalac, pakiralac, punilac, utovarilac ili davalac usluge pretovara pri promjeni vida saobraćaja u prevozu opasnih materija,
- 5) vozač je lice koje upravlja vozilom koje prevozi opasnu materiju u drumskom saobraćaju,
- 6) pošiljalac je pravno lice ili preduzetnik koji predaje opasnu materiju na prevoz,
- 7) prevoznik je pravno lice ili preduzetnik koji prevozi opasnu materiju,
- 8) organizator prevoza opasne materije je pravno lice ili preduzetnik koji organizuje prevoz ili obavlja druge poslove u vezi sa prevozom opasne materije,
- 9) primalac je pravno lice ili preduzetnik koji preuzima opasnu materiju,
- 10) pakiralac je lice zaposleno kod pošiljaoca koje pakuje, puni ili priprema pakovanja za prevoz,
- 11) punilac je lice zaposleno kod pošiljaoca, koje opasnu materiju u tečnom, gasovitom, praškastom ili rasutom stanju puni u teretne prostore prevoznog sredstva namijenjene za prevoz opasnih materija, odnosno priprema napunjene teretne prostore i prevozna sredstva za prevoz,
- 12) vlasnik, odnosno korisnik teretnog prostora je pošiljalac koji koristi teretni prostor za prevoz opasnih materija,
- 13) utovarilac je fizičko lice koje utovara pakovanja opasnih materija u teretne prostore vozila namijenjenih za prevoz opasnih materija,
- 14) nadzor je svaka provjera, pregled ili drugi postupak koji iz bezbjednosnih razloga sprovodi nadležni organ,
- 15) savjetnik za bezbjednost je fizičko lice čiji je zadatak sprečavanje rizika prilikom prevoza opasnih materija, njegovih posljedica na lica, imovinu i životnu sredinu,
- 16) prevoz predstavlja bilo koju prevoznu operaciju kojom se opasne materije prevoze sa jednog na drugo mjesto, uključujući i njihov utovar i istovar, kao i zaustavljanje u slučaju opasnosti, odnosno nezgode,

- 17) vagon je bilo koje željezničko vozilo bez vlastitog pogona, koje se kreće na točkovima po željezničkim šinama i koristi za prevoz opasnih materija i
  - 18) plovilo je svaki plovni objekat na unutrašnjim plovnim putevima kojim se može bezbjedno prevoziti opasna materija.
- (2) Ostali izrazi i pojmovi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju isto značenje kao i u međunarodnim ugovorima.

Povrede odredaba o prevozu opasnih materija

Član 10.

- (1) Povrede odredaba o prevozu opasnih materija klasifikuju se u tri kategorije.
- (2) Povreda kategorije I je povreda najvećeg stepena rizika, povreda kategorije II je povreda srednjeg stepena rizika i povreda kategorije III je povreda najmanjeg stepena rizika.
- (3) Ministar unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: ministar) propisuje povrede prema kategorijama rizika iz stava 2. ovog člana i mjere bezbjednosti.

GLAVA II

ODREDBE KOJE SE ODNOSU NA SVE GRANE KOPNENOG SAOBRAĆAJA

1. Uslovi za ambalažu i vozila

Dopuštena ambalaža

Član 11.

Za prevoz opasnih materija upotrebljava se ambalaža:

- 1) koja prema kvalitetu i izradi odgovara količini i specifičnosti opasnih materija koje se u njoj prevoze,
- 2) u kojoj je u skladu sa odredbama međunarodnih ugovora dopušten prevoz opasnih materija,
- 3) koja je provjerena i odobrena u skladu sa odredbama međunarodnih ugovora i
- 4) koja ima znakove upozorenja, natpise, oznake i listice za označavanje opasnosti, te druge podatke o opasnim materijama i ambalaži u skladu sa odredbama međunarodnih ugovora.

Označavanje ambalaže

Član 12.

- (1) Proizvođač ambalaže za pakovanje opasnih materija ambalažu koju stavlja u promet označava u skladu sa međunarodnim ugovorima i pribavlja odobrenje za ambalažu.
- (2) Učesnik u prevozu opasnih materija koristi ambalažu koja je u skladu sa međunarodnim ugovorima i drugim propisima i koja ima odobrenje i oznaku iz stava 1. ovog člana.

(3) Ne upotrebljavaju se oznake ambalaže za prevoz opasnih materija ako se mogu zamijeniti sa već odobrenim oznakama, odnosno odobrenim oznakama ambalaže u drugim državama.

Odobrenje za ambalažu

Član 13.

(1) Odobrenje za ambalažu za prevoz tečnih zapaljivih materija i gasova, cisterni fiksno pričvršćenih za vozilo u drumskom prevozu izdaje pravno lice koje je prethodno rješenjem ovlastio ministar saobraćaja i veza.

(2) Odobrenje za posude pod pritiskom za prevoz opasnih materija izdaje se u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast prenosivih posuda pod pritiskom.

(3) Izuzetno od odobrenja iz st. 1. i 2. ovog člana, odobrenje za ambalažu za prevoz opasnih materija izdaje pravno lice na osnovu rješenja ministra industrije, energetike i rudarstva.

(4) Pravna lica iz st. 1. i 3. ovog člana mogu izdati odobrenje za ambalažu, ako ambalaža zadovoljava odredbe međunarodnih ugovora i ako ambalažu prati propisana dokumentacija i izvještaj o ispitivanju.

(5) Uslove koje ispunjavaju pravna lica iz stava 1. ovog člana za izdavanje odobrenja za ambalažu, postupak za dobijanje i oduzimanje ovlašćenja, uslove i postupak odobrenja ambalaže za prevoz opasnih materija, kao i uslove za oduzimanje odobrenja za ambalažu za prevoz opasnih materija propisuje ministar saobraćaja i veza, u skladu sa međunarodnim ugovorima, uz saglasnost ministra za klasu 1 i ministra zdravlja i socijalne zaštite za klasu 6.1. i 6.2.

(6) Uslove koje ispunjavaju pravna lica iz stava 3. ovog člana za izdavanje odobrenja za ambalažu, postupak za dobijanje i oduzimanje ovlašćenja, uslove i postupak odobrenja ambalaže za prevoz opasnih materija, kao i uslove za oduzimanje odobrenja za ambalažu za prevoz opasnih materija propisuje ministar industrije, energetike i rudarstva, u skladu sa međunarodnim ugovorima, uz saglasnost ministra za klasu 1 i ministra zdravlja i socijalne zaštite za klasu 6.1. i 6.2.

(7) Ovlašćenja iz st. 1. i 3. ovog člana važe pet godina, nakon čega se vrši revizija.

(8) Pravna lica iz st. 1. i 3. ovog člana mogu kao osnov za izdavanje odobrenja za ambalažu uzimati i rezultate provjere i izvještaje ispitivanja stranih subjekata koji su ovlašteni od nadležnih institucija te države, a koja ispunjavaju uslove definisane međunarodnim ugovorima i ako je to u interesu jednostavnosti, ekonomičnosti i brzine postupka.

(9) Odobrenje za ambalažu za prevoz opasnih materija koje je izdao nadležni organ strane države, priznaje se ako je ambalaža odobrena prema međunarodnim ugovorima.

Ograničenje upotrebe ambalaže

Član 14.

Ako je zbog bezbjednog prevoza neophodno ili ako je određeno međunarodnim ugovorima, u odobrenju za ambalažu mogu se definisati odgovarajuća ograničenja upotrebe ambalaže, vremenska ograničenja, te posebni uslovi i slično.

Zabrana upotrebe ambalaže za prevoz

Član 15.

Ako se inspeksijskim nadzorom utvrdi da ambalaža za prevoz opasnih materija nije u skladu sa međunarodnim ugovorima, zabranjuje se upotreba ambalaže za prevoz opasnih materija i o tome se obavještavaju nadležna ministarstva iz člana 13. st. 1. i 3. ovog zakona, koja pokreću

postupak oduzimanja odobrenja za ambalažu i oduzimanja ovlaštenja pravnom licu za izdavanje odobrenja za ambalažu.

Vozila

Član 16.

Za prevoz opasnih materija koriste se vozila koja:

- 1) su proizvedena i opremljena u skladu sa međunarodnim ugovorima,
- 2) imaju Certifikat o ispravnosti vozila za prevoz određenih opasnih materija, ako je to određeno međunarodnim ugovorima i
- 3) označena su u skladu sa međunarodnim ugovorima.

2. Obaveze učesnika u prevozu

Preventivne mjere bezbjednosti i postupak u slučaju nezgode

Član 17.

(1) Učesnici u prevozu opasnih materija, s obzirom na vrstu mogućih opasnosti, preduzimaju sve potrebne mjere da bi se spriječila nezgoda, odnosno da bi se u najvećoj mogućoj mjeri umanjile posljedice nezgode.

(2) U slučaju opasnosti, odnosno nezgode, učesnici u prevozu opasnih materija odmah obavještavaju najbližu policijsku stanicu i prilažu potrebne podatke radi preduzimanja odgovarajućih mjera.

(3) U slučaju nastanka nezgode, u skladu sa međunarodnim ugovorima, prevoznik, savjetnik za bezbjednost ili organizator prevoza, dostavlja izvještaj o nezgodi u što kraćem roku, a ne dužem od 30 dana, nadležnoj organizacionoj jedinici Ministarstva unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: Ministarstvo).

(4) Prevoznik, pošiljalac, primalac i organizator prevoza saraduju međusobno i sa ovlaštenim licima nadležnih organa radi preduzimanja odgovarajućih bezbjednosnih i preventivnih mjera, te postupanja pri nastanku nezgode.

Obaveze pošiljalaca

Član 18.

Pošiljalac predaje opasne materije na prevoz, ako:

- 1) je to dopušteno međunarodnim ugovorima,
- 2) je izdato odobrenje za prevoz opasnih materija u skladu sa čl. 28. i 31. ovog zakona,

- 3) su upakovane ili punjene u ambalažu koja zadovoljava uslove iz člana 11. ovog zakona,
- 4) ispunjava uslove o načinu prevoza, zajedničkom utovaru, rukovanju, čuvanju, čišćenju i dekontaminaciji i druge odredbe međunarodnih ugovora,
- 5) vozilo, odnosno prevozna jedinica zadovoljava uslove iz člana 16. ovog zakona,
- 6) su vozaču, odnosno licu koje obavlja prevoz, uručene propisane isprave u skladu sa međunarodnim ugovorima i
- 7) su primijenjene i druge mjere bezbjednosti u skladu sa međunarodnim ugovorima.

Obaveze organizatora prevoza

Član 19.

Organizator prevoza organizuje prevoz uz ispunjavanje uslova iz člana 18. ovog zakona.

Obaveze pakiralaca

Član 20.

Obaveza pakiraoca je da primijeni odredbe:

- 1) o pakovanju,
- 2) o znakovima upozorenja, natpisima, oznakama, listicama za označavanje opasnosti prilikom pripreme pakovanja i
- 3) druge mjere bezbjednosti u skladu sa međunarodnim ugovorima.

Obaveze punilaca

Član 21.

Obaveza punioca je da:

- 1) prije punjenja opasnih materija u teretne prostore namijenjene za prevoz opasnih materija provjeri da li su teretni prostori i njihova oprema očišćeni i tehnički ispravni i da li je istekao rok za kontrolu njihove ispravnosti,
- 2) teretne prostore vozila namijenjene za prevoz opasnih materija puni opasnim materijama koje se smiju prevoziti u tim teretnim prostorima ili cisternama,
- 3) pri punjenju opasnih materija u susjedne komore višedijelnog teretnog prostora, poštuje odredbe o opasnim materijama koje se nalaze neposredno jedna pored druge,
- 4) prilikom punjenja opasnih materija u teretne prostore poštuje dopušteni stepen punjenja, odnosno dopuštenu masu punjenja po litri zapremine,
- 5) prije i nakon punjenja opasnih materija u teretne prostore provjeri nepropusnost uređaja za punjenje i pražnjenje,
- 6) osigura da se na vanjskoj strani teretnog prostora koju puni ne nalaze ostaci opasnih materija,
- 7) teretni prostor puni samo na posebno uređenom mjestu za punjenje i

- 8) primijeni i druge mjere bezbjednosti u skladu sa međunarodnim ugovorima.

Obaveze vlasnika ili korisnika teretnog prostora

Član 22.

Obaveza vlasnika ili korisnika teretnog prostora je da:

- 1) primijeni odredbe o konstrukciji, opremi, kontroli i označavanju teretnog prostora,
- 2) održava teretni prostor i njegovu opremu u skladu sa međunarodnim ugovorima i
- 3) obavezno primijeni i druge mjere bezbjednosti u skladu sa međunarodnim ugovorima.

Obaveze utovarilaca

Član 23.

Obaveza utovarioca je da:

- 1) započne utovar kada su ispunjeni svi uslovi za prevoz opasnih materija iz člana 18. ovog zakona,
- 2) poštuje odredbe o zabrani zajedničkog utovara i o razdvajanju opasnih materija od životnih namirnica i stočne hrane,
- 3) utovara opasne materije samo na određenom i u tu svrhu opremljenom mjestu za utovar i
- 4) primijeni i druge mjere bezbjednosti u skladu sa međunarodnim ugovorima.

Obaveze prevoznika

Član 24.

Prevoznik prevozi opasne materije, ako:

- 1) je to dopušteno međunarodnim ugovorima,
- 2) posjeduje odobrenje za prevoz iz člana 28, odnosno iz člana 31. ovog zakona,
- 3) su opasne materije upakovane u ambalaži koja zadovoljava uslove iz člana 11. ovog zakona,
- 4) su ispunjene odredbe o načinu prevoza, zajedničkom utovaru, rukovanju i osiguranju opasnih materija, čišćenju, otplinjavanju i dekontaminaciji teretnih prostora, te druge odredbe međunarodnih ugovora,
- 5) vozilo zadovoljava uslove iz člana 16. ovog zakona i tehnički je ispravno,
- 6) je vozilo pravilno natovareno i opterećeno u skladu sa najvećim dopuštenim količinama opasnih materija u skladu sa međunarodnim ugovorima,
- 7) posjeduje dokaz o osiguranju od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima i
- 8) primijeni i druge mjere bezbjednosti u skladu s međunarodnim ugovorima i drugim propisima kojima se uređuje bezbjednost prevoza.

Obaveze primalaca

Član 25.

Obaveza primaoca je da:

- 1) preuzme u najkraćem mogućem roku opasne materije,
- 2) očisti vozilo i/ili teretni prostor i izvrši otplinjavanje ili dekontaminaciju i nakon čišćenja, otplinjavanja ili dekontaminacije sa vozila, ukloni znakove upozorenja, natpise, oznake i listice za označavanje opasnosti, ako je to propisano međunarodnim ugovorima,
- 3) istovara opasne materije samo na za to određenom i posebno opremljenom mjestu za istovar i
- 4) primijeni i druge mjere bezbjednosti u skladu s međunarodnim ugovorima i drugim propisima kojima se uređuje bezbjednost prevoza.

Obaveze prevoznika u slučaju gubitka opasnih materija

Član 26.

Prevoznik bez odgađanja obavještava najbližu policijsku stanicu o opasnosti od gubitka opasnih materija, te preduzima sve neophodne mjere u slučaju gubitka opasnih materija u toku prevoza, da bi se izgubljene opasne materije pronašle.

Mjere u slučaju prosipanja ili isticanja opasnih materija

Član 27.

(1) Opasne materije koje su se za vrijeme prevoza prosule ili su istekle, prevoznik osigurava, prikuplja ili odstranjuje, odnosno smješta na za to određeno mjesto ili ih na drugi način čini bezopasnim i o tome odmah obavještava policiju, koja obavještava operativno-komunikativni centar.

(2) Ako prevoznik nije u mogućnosti da postupi u skladu sa stavom 1. ovog člana, organi iz stava 1. ovog člana angažovaće pravno lice koje raspolaže tehničkim sredstvima za izvršenje takvog zadatka, na račun prevoznika.

(3) Prosute ili istekle opasne materije i kontaminirani predmeti se zbrinjavaju u skladu s posebnim propisima.

3. Odobrenje za prevoz

Postupak izdavanja odobrenja

Član 28.

(1) Odobrenje za prevoz eksplozivnih materija u unutrašnjem saobraćaju izdaje centar javne bezbjednosti, odnosno stanica javne bezbjednosti Ministarstva sa čijeg područja se upućuje

eksplozivna materija, a u međunarodnom saobraćaju nadležna organizaciona jedinica Ministarstva u sjedištu.

(2) Izdato odobrenje za prevoz u unutrašnjem saobraćaju važi i za povrat preostalih količina eksplozivnih materija, uz najavu povrata policijskoj stanici na čijem području su eksplozivne materije upotrijebljavane.

(3) Ako je ugovoren uvoz ili izvoz veće količine eksplozivnih materija koje ne mogu da se prevezu preko granice Bosne i Hercegovine i teritorije Republike Srpske jednim prevoznim sredstvom, ni sa više prevoznih sredstava istovremeno, odobrenje za prevoz izdaje se za cijelu količinu eksplozivnih materija i u tom slučaju, prevoz cijele količine eksplozivnih materija izvršava se preko istog graničnog prelaza i u roku ne dužem od dva mjeseca.

(4) Podnosilac zahtjeva na osnovu odobrenja iz stava 3. ovog člana, obavještava nadležnu organizacionu jedinicu Ministarstva o tačnom vremenu početka i vremenu završetka prevoza, najmanje 24 časa prije početka prevoza.

(5) Odobrenje za unutrašnji prevoz protivgradnih raketa izdaje se na period od 30 dana.

(6) Ukoliko su odobrenjem za prevoz radioaktivnih i nuklearanih materija, koje izdaje Državna regulatorna agencija za radijacionu i nuklearnu bezbjednost propisane posebne mjere u prevozu, Ministarstvo po obavještenju postupka u skladu sa posebno naloženim mjerama.

Zahtjev za izdavanje odobrenja

Član 29.

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za prevoz eksplozivnih materija podnosi pošiljalac, uvoznik, organizator prevoza, primalac ili kupac, a zahtjev sadrži:

- 1) podatke o proizvođaču, pošiljaocu, prevozniku i primaocu i kontakt telefone,
- 2) UN brojeve opasnih materija i naziv u skladu sa međunarodnim ugovorima,
- 3) podatke o vrsti, tehničkom nazivu, količini i načinu pakovanja,
- 4) određivanje pravca kretanja (itinerara),
- 5) podatke o mjestu utovara i istovara,
- 6) datum i približan čas otpočinjanja prevoza,
- 7) podatke o vozilu i vozaču za prevoz opasnih materija u drumskom saobraćaju (broj ADR certifikata za vozača i vozilo i rok važenja) i podatke o savjetniku za bezbjednost i kontakt telefon,
- 8) odobrenje nadležnog organa susjedne države kojim se odobrava uvoz ili tranzit,
- 9) odobrenje za uvoz/izvoz eksplozivnih materija izdato od Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine,
- 10) podatke da je eksplozivna materija stavljena u promet u skladu sa propisima o prometu eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova i
- 11) odobrenje za nabavku eksplozivnih materija.

(2) Kada se zahtjev za izdavanje odobrenja odnosi na višekratni prevoz iz člana 28. stav 3. ovog zakona, potrebno je navesti podatke iz stava 1. ovog člana, a najava prevoza treba da sadrži podatke iz stava 1. t. 7) i 8) ovog člana.

(3) Pravno ili fizičko lice koje u okviru svoje djelatnosti izvodi minerske radove, u zahtjevu za izdavanje odobrenja za prevoz eksplozivnih materija u unutrašnjem saobraćaju, pored podataka iz stava 1. ovog člana, prilaže i ugovor o izvođenju minerskih radova.

Dodatni uslovi za izdavanje odobrenja

Član 30.

(1) Radi zaštite ljudi, životne sredine, odnosno zaštite prevoza od neovlaštenih lica u odobrenju mogu, po potrebi, biti određeni dodatni uslovi za prevoz ili posebne mjere bezbjednosti (pravac i vrijeme kretanja, pratnja pošiljaoca ili prevoznika ili pratnja pripadnika policije).

(2) Troškove posebnih mjera bezbjednosti iz stava 1. ovog člana u unutrašnjem saobraćaju snosi pošiljalac ili primalac eksplozivne materije, a pri uvozu, izvozu ili tranzitu eksplozivne materije – pošiljalac, prevoznik ili primalac.

Posebno odobrenje

Član 31.

(1) Radi testiranja opasnih materija ili zbog posebnih okolnosti prevoza određenih međunarodnim ugovorima, te radi zaštite ili spasavanja, ministar može izdati posebno odobrenje za prevoz opasnih materija, ako je zagarantovan prihvatljiv nivo bezbjednosti prevoza.

(2) Odobrenje iz stava 1. ovog člana izdaje se na određeno vrijeme.

4. Ograničenja

Zabrana prevoza

Član 32.

Ministarstvo može zabraniti prevoz određenih opasnih materija, odnosno dopustiti prevoz samo pod posebnim uslovima kada je to nužno zbog bezbjednosti saobraćaja, održavanja javnog reda ili zaštite ljudi i životne sredine.

Zabrana označavanja vozila i pakovanja

Član 33.

Zabranjeno je znakovima upozorenja, natpisima, oznakama i listicama koje se koriste za označavanje opasnosti prema međunarodnim ugovorima, označavati pakovanja, odnosno vozila kojima se ne obavlja prevoz opasnih materija.

GLAVA III

**SAVJETNIK ZA BEZBJEDNOST I LICA KOJA UČESTVUJU U PREVOZU
OPASNIH MATERIJIA U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU, ŽELJEZNIČKOM
SAOBRAĆAJU I NA UNUTRAŠNjIM PLOVNIM PUTEVIMA**

Savjetnik za bezbjednost
Član 34.

(1) Pravna, odnosno fizička lica sa sjedištem, odnosno prebivalištem u Republici Srpskoj čija registrovana djelatnost obuhvata prevoz opasnih materija drumskim saobraćajem, željeznicom ili unutrašnjim plovnim putevima, te u vezi s tim pakovanje, utovar, istovar, punjenje ili pražnjenje, imenuju najmanje jednog savjetnika za bezbjednost za prevoz opasnih materija (u daljem tekstu: savjetnik), sa završenom visokom stručnom spremom.

(2) Pravna i fizička lica iz stava 1. ovog člana dostavljaju Ministarstvu saobraćaja i veza podatke o savjetniku najkasnije 15 dana od dana imenovanja, kao i podatke o eventualnim izmjenama.

(3) Savjetnik posjeduje Certifikat o stručnoj osposobljenosti za prevoz opasnih materija.

(4) Poslove savjetnika može obavljati lice koje je zaposleno u pravnom licu ili kod fizičkog lica iz stava 1. ovog člana i koje obavlja i druge poslove, odnosno lice koje nije zaposleno u pravnom licu ili kod fizičkog lica, a posjeduje Certifikat iz stava 3. ovog člana.

(5) Certifikat o stručnoj osposobljenosti savjetnika koje je izdato u drugoj državi, izjednačeno je sa Certifikatom koje je izdato u Republici Srpskoj, ako je izdato u skladu sa međunarodnim ugovorima.

(6) Pravna i fizička lica koja prevoze opasne materije prema izuzecima određenim međunarodnim ugovorima ne imenuju savjetnika.

Poslovi savjetnika

Član 35.

Poslovi savjetnika su:

- 1) da prati i primjenjuje propise iz oblasti prevoza opasnih materija,
- 2) nadzor nad rukovanjem opasnim materijama u pravnom licu ili kod fizičkog lica u skladu sa propisima kojima se uređuje prevoz opasnih materija,
- 3) savjetovanje odgovornih lica u pravnom licu ili kod fizičkog lica,
- 4) savjetovanje lica koja učestvuju u prevozu opasnih materija u pravnom licu ili kod fizičkog lica,
- 5) nadgledanje i praćenje stručnog osposobljavanja lica u pravnom licu ili kod fizičkog lica koja učestvuju u prevozu opasnih materija, te vođenje evidencije o njihovom osposobljavanju,
- 6) sprovođenje odgovarajućih mjera radi sprečavanja nezgoda, odnosno težih kršenja propisa,
- 7) nalaganje i preduzimanje odgovarajućih mjera u slučaju nezgode i
- 8) izrada godišnjeg izvještaja i obavljanje drugih poslova u vezi sa prevozom opasnih materija.

Stručno osposobljavanje savjetnika

Član 36.

(1) Stručno osposobljavanje savjetnika obavljaju javne ustanove prema planu i programu stručnog osposobljavanja savjetnika koje je rješenjem ovlastio ministar saobraćaja i veza.

(2) Provjeru znanja savjetnika i izdavanje Certifikata o stručnoj osposobljenosti za prevoz opasnih materija, u skladu sa međunarodnim ugovorima, obavlja Ministarstvo saobraćaja i veza.

(3) Ministar saobraćaja i veza donosi pravilnik kojim propisuje uslove koje ispunjavaju ustanove iz stava 1. ovog člana, način i postupak stručnog osposobljavanja savjetnika, izgled i rok važenja Certifikata iz člana 34. stav 3. ovog zakona, kriterijume za izbor članova ispitne komisije, broj članova, način sprovođenja ispita i visinu naknade.

(4) Za utvrđivanje stručne osposobljenosti savjetnika plaća se naknada, a članovi ispitne komisije imaju pravo na naknadu za svoj rad.

Stručna obuka lica koja učestvuju u prevozu

Član 37.

(1) Lice koje učestvuje u prevozu eksplozivnih materija, zapaljivih tečnosti i gasova, odnosno pri pakovanju, utovaru, istovaru, punjenju i pražnjenju koje je u vezi s tim prevozom, stručno je osposobljeno u skladu sa propisima o prometu eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova.

(2) Lice koje učestvuje u prevozu opasnih materija, izuzev opasnih materija navedenih u stavu 1. ovog člana, odnosno pri pakovanju, utovaru, istovaru, punjenju i pražnjenju koje je u vezi sa tim prevozom, stručno je osposobljeno u skladu sa međunarodnim ugovorima i u skladu sa zahtjevima njegovih radnih obaveza i odgovornosti i obavezama učesnika u prevozu opasnih materija kod kojeg je zaposlen, te posjeduje dokaz o tome.

(3) Učesnik u prevozu opasnih materija dužan je da obezbijedi stručno osposobljavanje za rad u prevozu opasnih materija lica koje prima u radni odnos na poslove iz stava 2. ovog člana ili utvrđuje da je već stručno osposobljeno u skladu sa međunarodnim ugovorima i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

(4) Lice zaposleno kod učesnika u prevozu opasnih materija iz stava 1. ovog člana može obavljati zadatke za koje još nije stručno osposobljeno, samo u slučaju direktnog nadzora drugog obučenog lica.

(5) Učesnik u prevozu opasnih materija obezbjeđuje periodično obnavljanje znanja zaposlenih lica iz stava 2. ovog člana, u periodu koji ne može biti duži od tri godine i vodi evidenciju o obučenosti zaposlenih lica.

(6) Kada je lice iz stava 2. ovog člana stručno osposobljeno, odnosno kada je obnovilo znanje, ovlaštena ustanova izdaje potvrdu o stručnoj osposobljenosti.

(7) Ministar rada i boračko-invalidske zaštite donosi pravilnik kojim propisuje način i postupak stručnog osposobljavanja lica iz stava 2. ovog člana, uslove koje ispunjavaju ustanove koje vrše stručno osposobljavanje, te sadržaj i rok važenja potvrde o stručnoj osposobljenosti.

GLAVA IV
POSEBNE ODREDBE O PREVOZU OPASNIH MATERIJIA
U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU

Obaveze prevoznika

Član 38.

(1) Prevoznik osigurava vozilo za prevoz opasnih materija u skladu sa članom 16. ovog zakona.

(2) Prevoz opasnih materija prevoznik povjerava vozaču koji je stručno osposobljen za prevoz opasnih materija u skladu sa članom 43. ovog zakona.

Obaveze pošiljalaca

Član 39.

Pošiljalac koji predaje opasne materije na prevoz u drumskom saobraćaju ispunjava obaveze iz člana 18. ovog zakona, i:

- 1) upoznaje prevoznika sa propisanim označavanjem vozila,
- 2) upoznaje prevoznika sa opasnim materijama,
- 3) označava pakovanja znakovima upozorenja, natpisima, oznakama i listicama za označavanje opasnosti i
- 4) ispunjava i druge uslove za prevoz u skladu sa međunarodnim ugovorima.

Uslovi i obaveze vozača

Član 40.

(1) Vozač može prevoziti opasne materije, ako:

- 1) je navršio 21 godinu života,
- 2) posjeduje ispravu o stručnoj osposobljenosti za prevoz opasnih materija u skladu sa međunarodnim ugovorima,
- 3) posjeduje dokaz o osiguranju od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licama,
- 4) posjeduje isprave i dodatnu opremu u skladu sa međunarodnim ugovorima,
- 5) je upoznat sa obavezama i specifičnostima prevoza,
- 6) vozilo, opasne materije i teret odgovaraju propisima,
- 7) su pakovanja i vozilo označeni odgovarajućim znakovima upozorenja, natpisima, oznakama i listicama za označavanje opasnosti, te drugim informacijama o opasnim materijama i vozilu u skladu sa međunarodnim ugovorima i
- 8) su ispunjeni drugi uslovi za prevoz u skladu sa međunarodnim ugovorima.

(2) Vozač u toku utovara, prevoza i istovara opasnih materija poštuje mjere bezbjednosti u vezi sa vozilom i nadzorom vozila, kao i odredbe o parkiranju, u skladu sa međunarodnim ugovorima.

Mjere bezbjednosti i saradnja

Član 41.

(1) Ministar saobraćaja i veza, uz saglasnost ministra, ministra za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju, ministra poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, ministra industrije, energetike i rudarstva i ministra zdravlja i socijalne zaštite, donosi rješenje kojim određuje dozvoljena parking mjesta za vozila koja prevoze opasne materije i uslove koje ta mjesta ispunjavaju, kao i ograničenja za prevoz opasnih materija na javnim putevima.

(2) Ministri iz stava 1. ovog člana određuju koordinate za sprovođenje ovog zakona, a koji dostavljaju podatke i informacije o opasnim materijama iz svoje nadležnosti Ministarstvu, kao kontakt instituciji.

(3) Ministar uz saglasnost ministra saobraćaja i veza i ministra zdravlja i socijalne zaštite donosi pravilnik o načinu prevoza opasnih materija u drumskom saobraćaju.

Pregled vozila

Član 42.

(1) Pregled ispravnosti vozila i obrada dokumentacije na osnovu koje se izdaje Certifikat o ispravnosti vozila za prevoz određenih opasnih materija, obavlja pravno lice koje ovlasti Ministarstvo saobraćaja i veza.

(2) Pravna lica iz stava 1. ovog člana obavljaju pregled vozila, obradu dokumentacije i izdaju Certifikate o ispravnosti vozila za prevoz određenih opasnih materija, u skladu sa međunarodnim ugovorima i odredbama ovog zakona.

(3) Pregled vozila, na osnovu kojeg se izdaje Certifikat iz stava 1. ovog člana, mogu obavljati lica sa završenom najmanje višom stručnom spremom mašinske, odnosno saobraćajne struke – smjer motorna vozila a koja ovlasti pravno lice iz stava 1. ovog člana.

(4) Obradu dokumentacije na osnovu koje se izdaje Certifikat iz stava 1. ovog člana mogu obavljati lica sa završenom najmanje visokom stručnom spremom mašinske, odnosno saobraćajne struke – smjer motorna vozila.

(5) Pravilnik o postupku i mjestu pregleda vozila za prevoz opasnih materija, izdavanje i izgled Certifikata iz stava 1. ovog člana, u skladu sa međunarodnim ugovorima, kao i uslove koje ispunjava pravno lice iz stava 1. ovog člana donosi ministar saobraćaja i veza.

Stručno osposobljavanje vozača

Član 43.

(1) Vozač vozila za prevoz opasnih materija je stručno osposobljen za prevoz opasnih materija.

(2) Stručno osposobljavanje vozača u skladu sa međunarodnim ugovorima obavlja pravno lice koje za to ovlasti ministar.

(3) Provjeru stručne osposobljenosti vozača obavlja Ministarstvo.

(4) O položenom stručnom ispitu izdaje se potvrda i vodi se evidencija.

(5) Program, način stručnog osposobljavanja i provjere stručne osposobljenosti vozača, izgled, sadržaj i postupak izdavanja potvrde o položenom ispitu vozača, uslove koje ispunjavaju pravna lica koja vrše stručno osposobljavanje vozača, te kriterijume za izbor članova ispitne komisije, broj članova i visinu naknade, a u skladu sa međunarodnim ugovorima, propisuje ministar.

(6) Za provjeru stručne osposobljenosti vozača za prevoz opasnih materija plaća se naknada, a članovi ispitne komisije imaju pravo na naknadu za svoj rad.

Privremena zabrana, odnosno prekid prevoza

Član 44.

(1) Ukoliko inspektor iz člana 61. stav 1. ovog zakona utvrdi povrede odredaba o prevozu opasnih materija, može privremeno zabraniti nastavak prevoza, odrediti mjere za otklanjanje nepravilnosti, odnosno primijeniti druge propisane mjere.

(2) Nedostaci iz stava 1. ovog člana otklanjaju se na licu mjesta, ako se time ne ugrožavaju ljudi, imovina ili životna sredina, a u slučaju određivanja mjera, na licu mjesta inspektor vozaču ukazuje na prekršaj koji je počinio i koje nedostatke je potrebno otkloniti da bi mogao nastaviti s prevozom.

(3) U toku trajanja privremene zabrane prevoza, vozilo je moguće premjestiti samo u skladu sa uputstvom inspektora, a u slučaju eventualnog kršenja odredbe o privremenoj zabrani prevoza, odnosno izrečenih mjera, inspektor sprečava nastavak prevoza na način da vozilo isključi iz saobraćaja i na račun prevoznika zadržava na primjerenom, osiguranom mjestu.

(4) Ako je vozilo oštećeno u saobraćajnoj nezgodi, policijski službenik koji obavlja uviđaj oduzima Certifikat o ispravnosti vozila za prevoz određenih opasnih materija, predaje ga pravnom licu koje je izdalo Certifikat i o tome obavještava Ministarstvo saobraćaja i veza.

(5) Ako drugi nadležni organ za vrijeme nadzora nad prevozom opasnih materija utvrdi nedostatke koji bi mogli uticati na bezbjednost ljudi, imovine, odnosno životne sredine, o tome obavještava inspekciju iz člana 60. stav 1. ovog zakona i prilaže podatke o vozilu i opasnim materijama.

Nadzor kod pošiljalaca, prevoznika, odnosno primalaca

Član 45.

(1) Inspektor može preventivno ili prilikom nadzora nad prevozom opasnih materija, kada utvrdi nedostatke, sprovesti nadzor kod pošiljalaca, prevoznika ili primalaca opasnih materija, odnosno kod drugih pravnih ili fizičkih lica koja obavljaju djelatnost u vezi sa prevozom opasnih materija.

(2) Učesnici u prevozu opasnih materija iz stava 1. ovog člana omogućavaju inspektoru pregled vozila i uvid u dokumentaciju koja se odnosi na prevoz opasnih materija.

(3) Kontrolom iz stava 1. ovog člana utvrđuju se bezbjednosni uslovi koji se odnose na prevoz opasnih materija kod pošiljalaca, prevoznika ili primalaca opasnih materija i drugih pravnih i fizičkih lica koja obavljaju djelatnost u vezi sa prevozom opasnih materija.

(4) Ukoliko se prilikom nadzora iz st. 1. i 2. ovog člana utvrdi jedan ili više prekršaja u vezi sa prevozom opasnih materija, uzroci prekršaja se otklanjaju prije nego što vozilo napusti mjesto nadzora.

Ulazak na teritoriju Republike Srpske

Član 46.

(1) Policijski službenik Ministarstva isključice iz saobraćaja vozilo registrovano u Federaciji Bosne i Hercegovine, Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine ili drugoj državi, ako utvrdi da je počinjena povreda odredaba o prevozu opasnih materija i preduzeće druge odgovarajuće mjere, a nastavak prevoza omogućiti kada se uzroci prekršaja otklone.

(2) U slučaju isključenja vozila iz saobraćaja iz stava 1. ovog člana, policijski službenik preduzima propisane mjere iz člana 47. stav 2. ovog zakona.

Pravna pomoć

Član 47.

(1) Inspektor podatke o težim i ponovljenim kršenjima međunarodnih ugovora dostavlja nadležnoj organizacionoj jedinici Ministarstva, koja razmjenjuje podatke sa nadležnim organima Federacije Bosne i Hercegovine, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno druge države gdje je vozilo registrovano.

(2) Ako nadležni organ Federacije Bosne i Hercegovine, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno druge države, zatraži pokretanje postupka protiv prevoznika registrovanog u Republici Srpskoj ili ako zatraži podatke potrebne za razjašnjavanje okolnosti kršenja međunarodnih ugovora u Federaciji Bosne i Hercegovine, Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, odnosno drugoj državi, odnosno pokretanje postupka protiv prevoznika sa sjedištem, odnosno prebivalištem u Republici Srpskoj, nadležna organizaciona jedinica Ministarstva određuje mjere u skladu sa ovim zakonom.

(3) O donesenim mjerama iz stava 2. ovog člana Ministarstvo obavještava nadležni organ Federacije Bosne i Hercegovine, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno druge države.

Godišnji izvještaj

Član 48.

(1) Inspektori iz člana 61. stav 1. ovog zakona koji sprovode nadzor nad prevozom opasnih materija dostavljaju nadležnoj organizacionoj jedinici Ministarstva godišnji izvještaj o

obavljenim inspekcijskim pregledima za prethodnu godinu, najkasnije do kraja aprila tekuće godine.

(2) Godišnji izvještaj sadrži:

- 1) utvrđenu ili procijenjenu količinu prevezenih opasnih materija,
- 2) broj provjerenih vozila, svrstanih po državama registracije,
- 3) broj i vrste utvrđenih prekršaja,
- 4) broj i vrste izrečenih mjera i
- 5) broj sprovedenih nadzora.

(3) Ministarstvo na osnovu prikupljenih podataka izrađuje zajednički godišnji izvještaj i dostavlja ga nadležnim međunarodnim organima.

GLAVA V

POSEBNE ODREDBE O PREVOZU OPASNIH MATERIJIA

U ŽELJEZNIČKOM SAOBRAĆAJU

Vrste dopuštenih vozova, prevoz opasnih materija kao ručnog prtljaga,

prijavljenog prtljaga ili vozila utovarenih na voz

Član 49.

(1) Opasne materije prevoze se samo u teretnim vozovima, osim:

- 1) opasnih materija prihvatljivih za prevoz prema međunarodnom ugovoru, pridržavajući se najvećih količina i posebnih uslova prevoza u vozovima drugačijim od teretnih vozova i
- 2) opasnih materija koje se prevoze po posebnim uslovima prema međunarodnom ugovoru kao ručna prtljaga ili se predaju kao prtljaga ili vozila utovarena na voz.

(2) Putnik ne može ponijeti sa sobom opasnu materiju, odnosno ručnu prtljagu ili ih predati kao prtljag, odnosno utovariti vozilo na voz, ako ne zadovoljava uslove prema međunarodnom ugovoru.

Obaveze pošiljalaca

Član 50.

Pošiljalac opasne materije predaje na prevoz u željezničkom saobraćaju, ako su ispunjeni uslovi iz člana 18. ovog zakona i ako je:

- 1) prevoznika upoznao sa propisanim označavanjem željezničkih kola i podacima o opasnim materijama i
- 2) u skladu sa međunarodnim ugovorom, na željeznička kola i pakovanja opasnih materija stavio znakove upozorenja, natpise, oznake i listice za označavanje opasnosti.

Obaveze punilaca

Član 51.

Pored obaveza iz člana 21. ovog zakona, punilac opasnih materija provjerava da li je istekao rok za sljedeću kontrolu cisterne.

Obaveze prevoznika

Član 52.

Pored obaveza iz člana 24. ovog zakona prevoznik prije otpočinjanja, kao i u toku prevoza, brzo i bez ograničenja menadžeru željezničke infrastrukture daje na raspolaganje podatke u vezi sa prevozom opasnih materija u skladu sa međunarodnim ugovorom.

Poslovi menadžera željezničke infrastrukture

Član 53.

(1) Poslovi menadžera željezničke infrastrukture su:

- 1) izrađivanje internih planova za hitne slučajeve na ranžirnim kolosijecima u skladu sa međunarodnim ugovorom i
- 2) prije otpočinjanja prevoza, obezbjeđivanje brzog i neograničenog pristupa informacijama o predmetnom sastavu voza, UN brojevima opasnih materija, rasporedu vagona u vozu, pakovanju, masi ili zapremini opasnih materija.

(2) Informacije iz stava 1. tačka 2) ovog člana stavljaju se na raspolaganje hitnim službama kojima su informacije potrebne u svrhu bezbjednosti ili intervencije u hitnim slučajevima.

Mjesta utovara, odnosno istovara

Član 54.

Ministar saobraćaja i veza, uz saglasnost ministra, donosi rješenje kojim određuje dozvoljena mjesta utovara i istovara za klase 1, 2 i 3, odnosno uz saglasnost ministra zdravlja i socijalne zaštite za klase 6.1 i 6.2.

GLAVA VI

POSEBNE ODREDBE O PREVOZU OPASNIH MATERIJIA NA UNUTRAŠNjim PLOVNIM PUTEVIMA

Prevoz na unutrašnjim plovnim putevima

Član 55.

(1) Na unutrašnjim plovnim putevima opasne materije prevoze se brodovima ili plovilima koji su za to namijenjeni.

(2) Opasne materije mogu se prevoziti sa jedne obale na drugu obalu i skelama, s tim da se u toku prevoza opasnih materija na skeli ne smiju nalaziti putnici.

(3) Brodovi ili plovila natovarena opasnim materijama mogu zimovati u zimovnicima samo ako se pritom mogu sprovesti sve mjere bezbjednosti propisane za skladištenje i čuvanje opasnih materija.

(4) Ministar saobraćaja i veza, uz saglasnost ministra, ministra za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju i ministra poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede donosi pravilnik o načinu prevoza opasnih materija unutrašnjim plovnim putevima, istovaru i utovaru i obavezama učesnika u prevozu opasnih materija u vanrednim događajima.

(5) Ministar saobraćaja i veza, uz saglasnost ministra za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju, ministra i ministra poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, donosi pravilnik kojim uređuje mjesta i bliže uslove pod kojima može da se usidri brod radi otklanjanja nedostataka, isključenja iz saobraćaja i kontrole prevoza opasnih materija.

Provjera utovarenog tereta

Član 56.

(1) Ministar saobraćaja i veza, u skladu sa međunarodnim ugovorom, donosi pravilnik kojim propisuje uslove koje ispunjava pravno, odnosno fizičko lice koje obavlja provjeru utovarenog tereta sa opasnim materijama.

(2) Ministar saobraćaja i veza, u skladu sa pravilnikom iz stava 1. ovog člana, donosi rješenje kojim daje ovlašćenje za obavljanje provjere utovarenog tereta sa opasnim materijama.

(3) Propise o načinu prevoza opasnih materija na unutrašnjim plovnim putevima donosi ministar saobraćaja i veza, uz saglasnost ministra.

(4) Tehnička pravila o podobnosti brodova za prevoz opasnih materija na unutrašnjim plovnim putevima donosi ministar saobraćaja i veza.

GLAVA VII

EVIDENCIJE

Vođenje evidencija

Član 57.

(1) Zbog bezbjednosti prevoza opasnih materija, ispunjavanja uslova iz međunarodnih sporazuma i sprovođenja obaveza propisanih ovim zakonom, Ministarstvo vodi evidenciju izdatih potvrda o osposobljenosti vozača za prevoz opasnih materija u drumskom saobraćaju, a evidenciju pravnih i fizičkih lica koja su imenovala savjetnika vodi Ministarstvo saobraćaja i veza.

(2) Evidencija o izdatim potvrdama o osposobljenosti vozača za prevoz opasnih materija u drumskom saobraćaju sadrži:

- 1) broj potvrde,
  - 2) datum izdavanja potvrde,
  - 3) ime, prezime i datum rođenja vozača,
  - 4) rok važenja potvrde o osposobljenosti vozača i
  - 5) datum važenja potvrde nakon njenog produžavanja.
- (3) Evidencija pravnih i fizičkih lica koji imenuju savjetnika sadrži:

- 1) naziv pravnog lica, odnosno ime i prezime fizičkog lica,
- 2) sjedište pravnog lica, odnosno prebivalište fizičkog lica,
- 3) ime i prezime savjetnika i
- 4) datum dostave podatka o imenovanju savjetnika.

Način prikupljanja podataka Član 58.

(1) Podaci o pravnim i fizičkim licima koja su imenovala savjetnika prikupljaju se na osnovu podataka koje ta lica dostavljaju Ministarstvu saobraćaja i veza na osnovu člana 34. stav 2. ovog zakona.

(2) Ministarstvo saobraćaja i veza na osnovu sprovedenih ispita za savjetnike utvrđuje i vodi katalog pitanja.

(3) Obrada i pristup podacima iz evidencija iz člana 57. ovog zakona vrši se u skladu sa propisima o zaštiti ličnih podataka.

GLAVA VIII **NADZOR INSPEKCIJSKIH I DRUGIH ORGANA**

Nadzor nad sprovođenjem Zakona Član 59.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i podzakonskih propisa donesenih na osnovu ovog zakona u okviru svoje nadležnosti sprovode Ministarstvo saobraćaja i veza i Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor Član 60.

(1) Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona neposredno vrši nadležna organizaciona jedinica Ministarstva i Republička uprava za inspekcijske poslove.

(2) Prilikom sprovođenja neposrednog inspekcijskog nadzora, nadležni organi iz stava 1. ovog člana ovlašćeni su da rješenjem:

- 1) narede da se utvrđene nepravilnosti otklone u određenom roku,
- 2) zabrane upotrebu ambalaže za prevoz, ako ambalaža nije u skladu sa međunarodnim ugovorima,
- 3) zabrane dalji prevoz ili rukovanje opasnim materijama licima koja nisu stručno osposobljena za prevoz i rukovanje opasnim materijama,
- 4) zabrane dalji prevoz vozilima koja ne posjeduju Certifikat o ispravnosti vozila za prevoz određenih opasnih materija, izuzev ako vozila prema međunarodnim sporazumima ne treba da posjeduju Certifikat,
- 5) privremeno zabrane vršenje pojedinih radnji u vezi sa prevozom koje se odnose na pripreme za prevoz, utovar, pretovar i istovar opasnih materija, ako u pogledu mjesta ili vremena za obavljanje tih radnji nisu ispunjeni propisani uslovi,
- 6) zabrane pravnom ili fizičkom licu prevoz opasne materije, ako utvrde da su u toku pripreme za prevoz ili u toku prevoza učinjeni teži propusti u pogledu preduzimanja mjera bezbjednosti i
- 7) nalože preduzimanje odgovarajućih mjera zbog kršenja međunarodnih ugovora, u zavisnosti od kategorije povrede odredaba o prevozu opasnih materija.

(3) Žalba na rješenje kojim se izriču zabrane iz stava 2. t. 2) do 5) ovog člana, ne odgađa izvršenje rješenja.

Nadzor na putu

Član 61.

(1) Nadzor nad prevozom opasnih materija sprovode inspektori za eksplozivne materije i poslove zaštite od požara u nadležnim organizacionim jedinicama Ministarstva za klasu 1, a nadležni inspektori Republičke uprave za inspekcijske poslove za klase 2, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 8 i 9.

(2) Za sprovođenje nadzora iz stava 1. ovog člana Republička uprava za inspekcijske poslove može tražiti asistenciju policijskih službenika.

(3) Na zahtjev inspektora Ministarstva i Republičke uprave za inspekcijske poslove, vozač daje na uvid isprave i omogućava pregled dodatne opreme u skladu sa međunarodnim ugovorom, te omogućava pregled opasnih materija i, ukoliko je to potrebno, uzimanje uzorka opasne materije za analizu.

(4) Ministar donosi pravilnik o načinu uzimanja uzoraka eksplozivnih materija za analizu u postupku vršenja inspekcijskog nadzora.

(5) Vozač koji prevozi opasne materije omogućava inspektorima pregled vozila na odgovarajućem mjestu koje odredi inspektor, a na kojem se vozilo može zaustaviti, odnosno parkirati bez ometanja i ugrožavanja bezbjednosti drugih učesnika u saobraćaju.

(6) Nakon sprovedenog nadzora inspektor sačinjava zapisnik i primjerak zapisnika uručuje vozaču.

(7) Nadzor nad prevozom opasnih materija sprovodi se metodom slučajnog uzorka u primjerenom vremenskom trajanju.

(8) Sadržaj i izgled zapisnika iz stava 5. ovog člana propisuje ministar.

(9) Na zahtjev inspektora Ministarstva i Republičke uprave za inspekcijske poslove, vozač primjerak zapisnika pokazuje prilikom ponovnog nadzora.

Subjekti nad kojima se sprovodi inspekcijski nadzor i njihove obaveze

Član 62.

(1) Inspekcijski nadzor nad postupanjem pravnih ili fizičkih lica u izvršenju odredaba ovog zakona koje se odnose na prevoz opasnih materija u drumskom saobraćaju klase 1, kao i preduzimanje drugih mjera i radnji iz ove oblasti, vrši nadležna organizaciona jedinica Ministarstva.

(2) Republička uprava za inspekcijske poslove vrši inspekcijski nadzor nad postupanjem pravnih ili fizičkih lica u izvršavanju odredaba ovog zakona, propisa donesenih na osnovu ovog zakona i međunarodnih ugovora koji se odnose na prevoz opasnih materija klase 2, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 8 i 9, a u vezi sa prevozom opasnih materija iz člana 3. ovog zakona i preduzimanje drugih mjera i radnji iz ove oblasti.

(3) Pravna ili fizička lica kod kojih se vrši inspekcijski nadzor, ovlašćenom službenom licu omogućavaju uvid u sve predmete koji se odnose na njihovo postupanje u sprovođenju propisanih mjera bezbjednosti pri prevozu opasnih materija i prilažu potrebne podatke i obavještenja o sprovođenju ovog zakona, propisa donesenih na osnovu ovog zakona i međunarodnih ugovora.

(4) Ako ovlašćeno službeno lice koje vrši inspekcijski nadzor utvrdi da pravno ili fizičko lice ne sprovodi propisane mjere bezbjednosti prilikom prevoza opasnih materija ili utvrdi druge nepravilnosti u sprovođenju ovog zakona i međunarodnih ugovora, upoznaje sa nepravilnostima odgovorno lice u pravnom licu ili fizičko lice i nalaže mjere koje treba preduzeti.

GLAVA IX

KAZNENE ODREDBE

Prekršaji pravnih lica i preduzetnika

Član 63.

(1) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 15.000 KM kazniće se za prekršaj:

- 1) pošiljalac, ako pakuje opasne materije u ambalažu koja nije u skladu sa članom 11. ovog zakona,
- 2) prevoznik, ako prevozi opasne materije u ambalaži koja nije u skladu sa članom 11. ovog zakona,

- 3) primalac, ako preuzme opasne materije u ambalaži koja nije u skladu sa članom 11. ovog zakona,
- 4) proizvođač ambalaže koji ne postupi u skladu sa članom 12. ovog zakona,
- 5) pravno ili fizičko lice koje upotrebljava vozilo koje nije u skladu sa članom 16. ovog zakona,
- 6) učesnici u prevozu koji ne postupe u skladu sa članom 17. ovog zakona,
- 7) pošiljalac, ako ne preda opasne materije na prevoz u skladu sa članom 18. ovog zakona,
- 8) organizator prevoza, ako ne organizuje prevoz u skladu sa članom 18. ovog zakona,
- 9) pakiralac, ako ne postupi u skladu sa članom 20. ovog zakona,
- 10) punilac, ako ne postupi u skladu sa članom 21. ovog zakona,
- 11) vlasnik, odnosno korisnik teretnog prostora, ako ne postupi u skladu sa članom 22. ovog zakona,
- 12) utovarilac, ako ne postupi u skladu sa članom 23. ovog zakona,
- 13) prevoznik, ako ne prevozi opasne materije u skladu sa članom 24. ovog zakona,
- 14) primalac, ako preuzme opasne materije u suprotnosti sa članom 25. ovog zakona,
- 15) prevoznik, ako u slučaju gubitka, odnosno prosipanja ili isticanja opasnih materija ne postupi u skladu sa članom 26, odnosno članom 27. ovog zakona,
- 16) prevoznik, ako prevozi opasne materije bez odobrenja za prevoz iz člana 28. ovog zakona,
- 17) prevoznik, ako ne prevozi opasne materije pod uslovima određenim u odobrenju za prevoz,
- 18) prevoznik, ako obavlja prevoz opasnih materija uprkos zabrani prevoza ili ako ne ispunjava posebne uslove koje odredi nadležni organ u skladu sa članom 32. ovog zakona,
- 19) pravno lice ili preduzetnik, ako postupi suprotno zabrani iz člana 33. ovog zakona,
- 20) pravno lice ili preduzetnik, ako ne postupi u skladu sa članom 34. ovog zakona,
- 21) pravno lice ili preduzetnik, ako savjetnik za bezbjednost ne izvršava obaveze iz člana 35. ovog zakona,
- 22) pravno lice ili preduzetnik, ako lica koja učestvuju u prevozu opasnih materija nisu stručno osposobljena u skladu sa članom 37. ovog zakona,
- 23) prevoznik, ako ne postupi u skladu sa članom 38. ovog zakona,
- 24) pošiljalac, ako ne postupi u skladu sa članom 39. ovog zakona,
- 25) pravno lice ili preduzetnik, ako dopusti da vozilom kojim se prevoze opasne materije upravlja vozač koji ne ispunjava uslove iz člana 40. stav 1. ovog zakona ili koji nije stručno osposobljen u skladu sa članom 43. ovog zakona,
- 26) pravno lice, ako ne postupi u skladu sa članom 42. ovog zakona,
- 27) pravno lice ili preduzetnik koji nije postupio po mjerama i uputstvima inspektora izrečenim u skladu sa članom 44. ovog zakona,
- 28) pravno lice ili preduzetnik koji obavlja djelatnost u vezi sa prevozom opasnih materija u slučaju nepostupanja u skladu sa članom 45. st. 2. i 4. ovog zakona,
- 29) pravno lice ili preduzetnik, ako opasne materije u željezničkom saobraćaju ne prevozi u skladu sa članom 49. stav 1. ovog zakona,
- 30) pošiljalac, ako opasne materije ne preda na prevoz u željezničkom saobraćaju u skladu sa članom 50. ovog zakona,
- 31) punilac, ako prilikom punjenja opasnih materija u željezničkom saobraćaju ne postupi u skladu sa članom 51. ovog zakona,
- 32) prevoznik, ako prilikom prevoza opasnih materija u željezničkom saobraćaju ne postupi u skladu sa članom 52. ovog zakona,
- 33) menadžer željezničke infrastrukture, ako ne postupi u skladu sa odredbama člana 53. ovog zakona,
- 34) prevoznik, ako opasne materije na unutrašnjim plovnim putevima ne prevozi u skladu sa članom 55. ovog zakona i
- 35) pravno lice ili preduzetnik, ako ovlašćenom službenom licu ne omogući sprovođenje nadzora u skladu sa čl. 61. i 62. ovog zakona.

(2) Novčanom kaznom od 500 KM do 2.500 KM kazniće se odgovorno lice u pravnom licu za prekršaje iz stava 1. ovog člana.

Prekršaji fizičkih lica Član 64.

Novčanom kaznom od 100 KM do 500 KM kazniće se za prekršaj:

- 1) pakiralac, ako ne postupi u skladu sa članom 20. ovog zakona,
- 2) punilac, ako prije i za vrijeme punjenja ne poštuje sve mjere bezbjednosti u skladu sa članom 21. ovog zakona,
- 3) utovarilac, ako ne postupi u skladu sa članom 23. ovog zakona,
- 4) primalac, ako ne postupi u skladu sa članom 25. ovog zakona,
- 5) savjetnik, ako ne posjeduje važeće uvjerenje o stručnoj osposobljenosti iz člana 34. stav 3. ovog zakona,
- 6) savjetnik, ako ne izvršava poslove propisane članom 35. ovog zakona,
- 7) lice koje učestvuje u prevozu opasnih materija, a nije stručno osposobljeno u skladu sa članom 37. ovog zakona,
- 8) vozač koji ne ispunjava uslove iz člana 40. stav 1. ovog zakona,
- 9) vozač, ako ne postupa u skladu sa članom 40. stav 2. ovog zakona,
- 10) vozač, ako pri prevozu opasnih materija ne posjeduje potvrdu o stručnoj osposobljenosti u skladu sa članom 43. ovog zakona,
- 11) vozač, ako ne postupi u skladu sa članom 44. st. 1. i 2. ovog zakona,
- 12) putnik, ako ne postupi u skladu sa članom 49. stav 2. ovog zakona,
- 13) punilac, ako ne poštuje sve mjere bezbjednosti prevoza u željezničkom saobraćaju u skladu sa članom 51. ovog zakona i
- 14) vozač, ako na zahtjev inspektora ne postupi u skladu sa članom 61. st. 3, 5. i 9. ovog zakona.

GLAVA X

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za usklađivanje sa odredbama ovog zakona

Član 65.

(1) Pravna i fizička lica koja obavljaju djelatnost prevoza opasnih materija na osnovu Zakona o prevozu opasnih materija („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 1/08 i 117/11) usklađuju svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Odobrenja, potvrde, uvjerenja i druge isprave izdate pravnim i fizičkim licima na osnovu propisa koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona, ostaju na snazi do dobijanja odgovarajućih isprava prema odredbama ovog zakona i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

Donošenje novih propisa
Član 66.

(1) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti pravilnike o:

1) povredama prema kategorijama rizika iz člana 10. stav 2. ovog zakona i mjere bezbjednosti (član 10. stav 3),

2) načinu prevoza opasnih materija u drumskom saobraćaju, uz saglasnost ministra saobraćaja i veza i ministra zdravlja i socijalne zaštite (član 41. stav 3),

3) programu, načinu stručnog osposobljavanja i provjere stručne osposobljenosti vozača, izgledu, sadržaju i postupku izdavanja potvrde o položenom ispitu vozača, uslovima koje ispunjavaju ustanove koje vrše stručno osposobljavanje vozača, te kriterijumima za izbor članova ispitne komisije, broju članova i visini naknade (član 43. stav 5) i

4) načinu uzimanja uzoraka eksplozivnih materija za analizu u postupku vršenja inspeksijskog nadzora (čl. 61. stav 4).

(2) Ministar rada i boračko-invalidske zaštite će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti pravilnik kojim propisuje način i postupak stručnog osposobljavanja lica iz člana 37. stav 2. ovog zakona, uslove koje ispunjavaju ustanove koje vrše stručno osposobljavanje, te sadržaj i rok važenja potvrde o stručnoj osposobljenosti (član 37. stav 7).

(3) Ministar industrije, energetike i rudarstva će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti pravilnik o uslovima koje ispunjavaju pravna lica iz člana 13. stav 3. ovog zakona za izdavanje odobrenja za ambalažu, postupku za dobijanje i oduzimanje ovlašćenja, uslovima i postupku odobrenja ambalaže za prevoz opasnih materija, kao i uslovima za oduzimanje odobrenja za ambalažu za prevoz opasnih materija (član 13. stav 6).

(4) Ministar saobraćaja i veza će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti pravilnike o:

- 1) uslovima koje ispunjavaju pravna lica iz člana 13. stav 1. ovog zakona za izdavanje odobrenja za ambalažu, postupku za dobijanje i oduzimanje ovlašćenja, uslovima i postupku odobrenja ambalaže za prevoz opasnih materija, kao i uslovima za oduzimanje odobrenja za ambalažu za prevoz opasnih materija (član 13. stav 5),
- 2) uslovima koje ispunjavaju ustanove koje obavljaju stručno osposobljavanje savjetnika, načinu i postupku stručnog osposobljavanja savjetnika, izgledu i roku važenja Certifikata iz člana 34. stav 3. ovog zakona, kriterijumima za izbor članova ispitne komisije, broju članova, načinu sprovođenja ispita i visini naknade (član 36. stav 3),
- 3) postupku i mjestu pregleda vozila za prevoz opasnih materija, izdavanju i izgledu Certifikata o ispravnosti vozila za prevoz određenih opasnih materija, kao i uslovima koje ispunjava pravno lice iz člana 42. stav 1. ovog zakona (član 42. stav 5),
- 4) načinu prevoza opasnih materija unutrašnjim plovnim putevima, istovaru i utovaru i obavezama učesnika u prevozu opasnih materija u vanrednim događajima (član 55. stav 4),
- 5) uslovima koje ispunjava pravno, odnosno fizičko lice koje obavlja provjeru utovarenog tereta sa opasnim materijama (član 56. stav 1),
- 6) načinu prevoza opasnih materija na unutrašnjim plovnim putevima (član 56. stav 3) i
- 7) tehničkim pravilima o podobnosti brodova za prevoz opasnih materija na unutrašnjim plovnim putevima (član 56. stav 4).

Evidencija nadležnih organa
Član 67.

Ministarstvo saobraćaja i veza i Ministarstvo će evidencije iz člana 55. ovog zakona uspostaviti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Primjena važećih propisa

Član 68.

Do donošenja podzakonskih akata iz člana 66. ovog zakona primjenjivaće se važeći podzakonski akti, ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Prevod i objava međunarodnih ugovora

Član 69.

Ministarstvo saobraćaja i veza obezbjeđuje prevod međunarodnih ugovora i njihovih Aneksa na jednom od službenih jezika u Republici Srpskoj, a radi objavljivanja i dostupnosti na svojoj internet stranici.

Prestanak važenja Zakona

Član 70.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o prevozu opasnih materija („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 1/08 i 117/11).

Stupanje na snagu Zakona

Član 71.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj: 02/1-021-129/16

Datum: 11. februar 2016. godine

PREDSJEDNIK

NARODNE SKUPŠTINE

Nedeljko Čubrilović

